

Ἐγὼ δὲ φροντίζω ἂν ἡ Ἀστρούλα εἶναι πλάσμα ἀπὸ τὴν ἰδεολογία, ἢ ἀπὸ τὴν πραγματολογία γεννημένο. Μοῦ φτάνει πῶς εἶναι ἀληθινή. Καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἂν εἶναι μιὰ γιὰ τὴν ἐπιστήμη, ἔμως εἶναι γιὰ τὴν τέχνη, λογῆς λογῆς. Τὸ περίεργον εἶναι, καὶ αὐτὸ μὲ κάνει νὰ βλέπω τὴν ἡρώδισσα τῶν «Ἀλυσίδων» σφραγισμένη μετ' ἐξωριστῆ σφραγίδα, ἢ διπλή τῆς ἔψη. Ἀπὸ τῆς μιᾶς ἔψη τῆς εἶναι ἡ χειραφετημένη, ἢ ἀντρογύναικα, ἢ νέα γυναίκα, τὸ θηλυκὸ τὸ μελλόμενο. Κάτι ξένο καὶ ἀσυνήθιστον καὶ εὐκολογλιότροπον στὸ ἀπίθανον καὶ καλοπρόσφερτον εὐκολες κοροϊδίας. Καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἔψη τῆς εἶναι ἡ παλιὰ ἢ Εὐα, ἢ δυσκολοξεχώριστη γυναίκα, τὸ αἰώνιον τὸ θηλυκὸ, ἢ Ἀστρούλα πού εἶλε τῆς τὰ φερομένα καὶ τὰ μεθύσια καὶ τὰ μιλήματα καὶ τὰ μαθήματα γιὰ τὴν ἰδέαν καὶ γιὰ τὴν ἀλήθειαν καὶ γιὰ τὴν εὐκρίνειαν καὶ γιὰ τὴν τιμὴν τοῦ μεγάλου τῆς φίλου, τοῦ μεγάλου τῆς ἀμαρτωλοῦ—ἐσχθῶ τῶρα τῶνομά του—χωρὶς καλὰ καλὰ νὰ τὸ καταλαβαίνῃ δὲν εἶναι παρὰ «προφάσεις ἐν ἀμαρτίαις». Ἡ Ἀστρούλα, ἀπλούστατα, δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο, πὺ βαθιὰ καὶ πὺ σωστά, παρὰ ξετρελλαμένη ἀπὸ τὸν ἔρωτα τοῦ φίλου τῆς τοῦ βουλευτῆ. Καὶ ὁ μπᾶτος πού δίνει τῆς ἄλλης γυναίκας, τῆς παλιᾶς, τῆς πρόστυχης, τῆς πονηρῆς, εἶναι, πὺ πολὺ ἀπὸ τὴν ἰδέαν πού δικάζει, εἶναι τῆς ζήλιας ἢ ἐκδικήτρα ἢ ἐρμῆ. Ἡ Ἀστρούλα, πλάσμα τῆς ἐλληνικῆς σκηνῆς ἀπὸ τὰ πὺ ἀξία νὰ ζήσουν.

6

Αὐτὸ ποιητὴς, ἀπὸ τοὺς πὺ περίφημους ἀντιπρόσωπους τῆς φιλοσοφικώτερης ποιητικῆς τέχνης, ὁ Βινύ καὶ ἡ Ἀκερμαν, ὁ πρῶτος ἔστησε τὸ ἀγαλμα τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας, πού θέλει νὰ διαμαρτυρηθῆ γιὰ τὴν ἀτιμία τῆς μοίρας, τὸ ἔστησε ἀπάνω στὸ βᾶθρον τῆς Σιωπῆς. Ἡ δευτέρη τὸ ἴδιο τάγαλμα τὸ πῆρε καὶ τοῦ ἔδωκε γιὰ βᾶθρον τὸ Σκούξιμο. Εἶπε ὁ Βινύ: «ἢ Σιωπῆ, μόνη μεγάλη. Ὅλα τᾶλλα, τερτίπια τῶν ἀδύνατων». Εἶπε καὶ ἡ Ἀκερμαν: «Εἶναι ἱερὸ τὸ σκούξιμο τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς φρίκης. Τὴν ἔρριξα τῆς φωνῆ. Ἐσκουῆσα. Ἦν ἄς πεθάνω!» Κάποια πλάσμα ἀπὸ τῆς δραματικῆς δοκιμῆς τῆς νέας μας τέχνης μοῦ θυμίσανε τῶρα τελευταία τὰ δύο τοῦτα βᾶθρα. Ἐτοῦτα σκούξουν. Ἐκεῖνα σωμαίνου. Ἦτοῦτα δὲ θὰ πῆ πῶς εἶλο δέρονται καὶ οὐρλιάζου. Ἦθ πῆ πῶς ἐκφράζου τὰ νοήματά τους, καὶ πῶς καὶ τὴν ἐνέργειά τους ἀκόμα τὴ δηλώνου ἐξόστου, περιστόλογα, ἀκράτητα, καὶ σὰ νὰ ρητορεύου, καὶ σὰ νὰ κατηχοῦν ἀκόμα. Ἐκεῖνα δὲ θὰ πῆ πῶς εἶναι πρόσωπα βουδᾶ, παντομίμας ἤρωες. Ἦθ πῆ πῶς μιλᾶνε μετρομένα, σιγαλά, με σδυμένα λόγια, κρυμμένα, κρατημένα, κομμένα, ὑπονοητικά. Τὰ πρόσωπα τοῦ πρῶτου εἶδους εἶναι σὰν τὴ Ἀίνα τῆς «Ὁξώπορτα». (Ἀφίνω

κατὰ μέρος τὸ σκούξιμο τὸ ξαφνικὸ καὶ σπαραχτικὸ τῆς τελευταίας ὥρας, τὸ σκούξιμο τῆς «Φωτεινῆς Σάντρης» στὰν πάη νὰ σκοτωθῆ. Αὐτὸ εἶναι ἄλλο πρᾶμα). Τὰ πρόσωπα τοῦ δευτέρου εἶδους εἶναι σὰν τὴν Ἰουλίαν στὸν «Ἀρχιτέχτονα Μάρθα» καὶ σὰν τὴν Αἰλὴ Ἀώρη τοῦ «Χελιδονίου». Ἀλήθεια, μετὰ τὸ «Χελιδόνι» τοῦ ὁ Παῦλος Νιρβάνας ζωγραφιστὰ χεροπιστὰ τὴν ἔδειξε τὴν τραγικότητα τῆς ζωῆς σὲ ἔτι κρύβει ἐκεῖνη πὺ ἀμίλητον, πὺ μπερδεμένο, πὺ δυσκολοζωγράφιστον καὶ πὺ δυσκολόπιστον. Ὁ determinisme. Τὸ διωρισμένο. Τὸ δρᾶμα τῆς Μοίρας, ἢ λαχτάρα τοῦ ἀσυνείδητου, ἢ ἁμορφία τῆς ἀβουλίας. Ἡ τραγωδία τῆς νεώτερης σκηνῆς. Καὶ ἄκουσα γιὰ τὸ «Χελιδόνι» καὶ λογοτέχνες πρῶτης γραμμῆς νὰ ἐκφράζου μετὰ περιφρόνηση. Οἱ ἄλλοι οἱ συγκαταδατικώτεροι, μουρμουρίσανε: «Αὐτὰ δὲ στέκουται στὴ σκηνῆ». Μὰ τί στέκει λοιπὸν ἀπάνω στὴν περιφρονητικὴ τούτη σκηνῆ;

Ὁ ποιητὴς, καὶ στὸ τραγοῦδι, καὶ στὸ ρομάντο, καὶ στὸ δρᾶμα, καὶ ὁ πὺ πρῶτοτυπος, μεταφράζει. Καθὼς, πολλὰς φορὲς, μιὰ πιστὴ μετάφραση, μπερὶ νὰ εἶναι ἢ πὺ κακὴ μετάφραση, καὶ μιὰ μετάφραση λευτέρη νὰ εἶναι καὶ πὺ σωστὴ, ἀνάλογα καὶ στὴν Τέχνη. Πολλὰς φορὲς, γιὰ νὰ τὰ λὲς πὺ καλὰ, χρειάζεται νὰ πεμακρύνου ἀπὸ τὰ πρᾶματα. Ἐπειτα ἔσο πὺ μεγάλος ὁ τυχνίτης, τόσο δυνατότερο τὸ ἐγὼ του. Ὅσο δυνατότερο τὸ ἐγὼ του, τόσο πολμηρότερ' ἀνακατόνετα στὰ πρᾶματα καὶ τᾶλλάζει, τόσο ἐντονότερα ξεμυτίζει στὰ πρᾶματα. Ἐργὸ πὺ θᾶδεχνε πολλὸ σωστὰ τί συμβαίνει, θὰ κιντύνου νὰ μὴν εἶτανε παραπάνου ἀπὸ καλὸ ρεπορτάζ. Ἐπειτα, θαυμάζοντας τὸ ἔργο, θαυμάζουμε πρῶτα ἀπ' ἔλα, ἔχι τὴ ζωγραφία τῆς ζωῆς, μετὰ τὸ ζωγράφου τῆς.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΔΗΜ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΤΗΝ ΟΞΩΠΟΡΤΑ
 ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

Καλλιτεχνικὴ ἔκδοσις τοῦ «Σεράπιου» τῆς Ἀλεξάνδρειας, μετὰ τὴν εἰκόνα τοῦ συγγραφέα. Πουλιέται στὰ γραφεῖα τοῦ «Σεράπιου» (Revue «Serapion». Alexandrie --- Egypte) φρ. 5. Γιὰ τοὺς συνδρομητάδες τοῦ «Σεράπιου» καὶ τοῦ «Νουμά» φρ. 3.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΡΑΜΑΣ
ΟΙ ΛΟΞΟΙ ΣΤΡΑΤΟΚΟΠΟΙ
 Πουλιέται στὰ γραφεῖα μας φρ. 2.

Ο ΝΟΥΜΑΣ,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα φρ. 5. — Γιὰ τὴς Ἐπαρχίας φρ.

Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 10.

Γιὰ τὴς Ἐπαρχίας δεχόμεστε καὶ τρέμνες (2 φρ. τὴν τριμηνία) συνδρομῆς.

Κανένας δὲ γράφεται συνδρομητῆς ἢ δὲ στέλλει μπροστὰ τὴ συνδρομὴ του.

10 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 10

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νουμά πουλιούνετα στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμῆ.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιάσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ἰπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιδρομου (Ἀκαδημία), Βουλῆ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηρόδρομου Ὁμόνοια), στὸ κιάσκιο Γιαννοπούλου (Χαυτεῖα), στὰ βιβλιοπωλεῖα Ἐστίας, Γ. Κολάρου κα- Σακέτου (ἀντίκρου στὴ Βουλῆ).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐφημεριδῶν, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. Κ. Βαρουξῆ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Βουλῆ Ὀπερέτας—Ψήφισε καὶ μὴ ἐρεῦνα —Ποδάρια κοί μυαλὸ — Ἡ προκήρυξις τοῦ Ἰδα—Τὰ λόγια τοῦ Ράλλη—Γιὰ τὸ Φερρόρο —Πέτρος Ζητουνιάτης.

ΚΑΙΡΟΣ νὰ τελώου μιὰν ὥρ' ἀρχότερα ἢ κοινοβουλευτικὴ κωμωδία πού παίζεται ἀπ' τὴν περασμένη βδομάδα καὶ μᾶς χιλιοεξίλειται στὰ μάτια τοῦ κόσμου. Οὐσιαστικῶς ἔχουμε Στρατοκρατία καὶ Διχτατορία σήμερον καὶ τυτικῶς ἔχουμε Σύνταγμα. Καὶ τὰ μασκαρεύουμε καὶ τὰ δυν. Καὶ τὴ Διχτατορία καὶ τὸ Σύνταγμα.

Εἶπαμε νᾶφίσοι ἢ Βουλῆ τὰ παλιὰ τῆς, νὰ πάφει τὴς κωλοεργίης τῆς, νὰ σκεφτεῖ καὶ νὰ δουλέφει σοβαρὰ καὶ πατριωτικῶς πιά. Μὰ δὲν εἶπαμε καὶ νὰ τὴν ξαναγκάσου νὰ βουβαθεῖ. Πρωτιμώτερον χίλιες φορὲς νὰ τὴν κλείνανε. Ἦταν κάποιος παληκαρῖο αὐτό. Μὰ ἴται τῶρα πὺ γίνεται, νᾶναι ἀνοιχτὴ ἢ Βουλῆ καὶ νὰ τρέμει κάτω ἀπὸ ἕνα ἀόρατο ξεγυμνωμένο σπαθί, κατάντησε Βουλῆ, ἔχι λεύτερου Κράτους, με Βουλῆ Ὀπερέτας καὶ ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξει μήπως τὴν ἀρπάξει στὰ χέρια του ὁ συνθέτης τῆς «Εὐθυμῆς ἤρας» καὶ μᾶς τὴν καθίσει πάνω στὴ σκηνῆ.

Πόσο νόστιμα, μὴ καὶ πόσο ἀληθινὰ, τῆς τύφαλε τὸ «Ἐνοστιανὸν» τῆς Πάτρας!

σοῦλα τὸ ἀριστερὸ τῆς χεῖρ ἀπάνω στὸ πιάνο καὶ πάτσε μετὰ τὸ δάχτυλό τῆς μιὰ νότα. Θέ μου! γέμισε ὅλη ἡ κάμερα, βούηξε ἀπὸ τὸν ἀντίπαλὸ, βαρῆς στὴν ἀρχὴ καὶ μαῦρος καὶ ἔπειτα ἀλάργαυνε, κορπιζόταν, ξεχυότανε, γαλᾶζιος τῶρα σὰν κα πνός, καὶ ἡ ψυχὴ τῆς φρενισμένη ρήχτηκε πίσω του νὰ τῶνε κωνηγᾶ καὶ αὐτὸς ὅλο καὶ ἀλάργαυνε καὶ σκορπούσε καὶ τῆς φαίνότανε τῶρα σὰν τὸ ἀπόμακρον βουητὸ πού κάνουν οἱ βροντῆς οἱ ἀλαργαυῆς τὴ νύχτ, ὅταν εἶναι χωρὶς τὸν Ὁρέστη καὶ οὐδᾶται...

— Ἐλα, ἄς τὰ παιχνίδια τέτοια ὥρα καὶ γδύσου! Σὰν παιδάκι κανένας, καημένη Χρυσούλα.

Πῶς γύρισε ἀπότομα ἡ ψυχούλα τῆς καὶ ἦθε καὶ ἔπεσε σωρὸς σπασμένα κρῖνα μπροστὰ στὰ πόδια τοῦ Ὁρέστη! Ἦνα ἀναφυλλῆτὸ τινάχτηκε καὶ ἀνέθηκε στὸ λαιμὸ τῆς καὶ ἐκρύψε μετὰ τὸ δύο τῆς τὰ χέρια τὸ πρόσωπον καὶ ἔσφιξε τὰ δόντια τῆς γιὰ νὰ μπορέσει νὰ βαστάξει τὸν ἀθάτταχτο καημὸ.

Ὁ Ὁρέστης στράφηκε καὶ τὴνε κῆταξε ἀγριεμένα καὶ ἔσφιξε τὸ χεῖρ του σπασμωδικῶς καὶ κάτι ἐτοιμαζότανε νὰ πεῖ. Καὶ ἡ Χρυσούλα γιὰ νὰ τὸν ἡσυχάσει χαμογέλασε τότε (λίς, καὶ ἔσφιξε τὰ χεῖλια τῆς αὐτὸ τὸ χαμόγελο).

— Σῶπα... Σῶπα... Νᾶ, γδύθηκα κιάσκας!

Πέταξε γρήγορα γρήγορα τὸ κπέλι τῆς ἀπάνω στὸν καναπέ, μπῆκε στὴν κρεβατοκάμαρα καὶ σὲ δύο λεπτὰ βγήκε γδυμένη καὶ φοροῦσε τὴν τρικυγκυρῶ λένια νυχτικιά τῆς μετὰ τῆς φαρδιᾶς ταντέλης καὶ εἶπε:

— Νᾶμα!

Καὶ ἀτῶσε ὑψόνοντας τὰ μπράττα τῆς τὰ γυμνά, τὰ τορνευτά, τὰ δύστυχα. Καὶ τὸ κορμῆ τῆς ὅλο ἔτρεμε, ἀπελπισμένο. (Τὸ χαμόγελο, πάντα τὸ ἴδιο χαμόγελο, ἔσφιξε τὰ χεῖλιά τῆς). Ἐπτι μεσόγυμνη, μικρούτσικη, ὀλαμόναχη πού κανένας δὲν τοῦς ἔβλεπε καὶ δὲν τοῦς ἄκουε, σὲ μιὰν ὥρα πού κα ἔχι ἀνοιγες τὸ παράθυρον καὶ φῶναζες: Βοήθεια! κανένας δὲ θὰ περνοῦσε στὸ δρόμον νὰ τρέξει νὰ σὲ σώσει, ἢ Χρυσούλα προχώρησε στὸν Ὁρέστη ἕνα ἔθμα, ἀνυπεράσπιστη.

Τὸ κορμῆ τῆς τὸ σιταρομελάχρονον ἀργουκωνήθηκε τρεμάμεο—ἔτσι, ποιὸς δὲν τὰ εἶδε; ποιὸς δὲν τὰ εἶδε; ἀργουκωνιούνετα καὶ τρέμουνε τὰ στάχια τὰ μεστωμένα σὰ δούνε αὐγὴν αὐγὴ τοὺς θεριστάδες νᾶρχουνται καὶ στὰ χέρια τους νὰ καθεται κουλουρικτῆ ἢ Μοῖρα καὶ νὰ λαμποκοπᾶ, σὰ δρεπᾶν.

Κ' ἔπειτα, —ἔπειτα παραμέρισε λίγη ἀπὸ τὴν

πόρτα καὶ τὸν ἀφῆκε νὰ περᾶσει καὶ ἔπειτα τὸν ἀκολούθησε ταπεινῶ καὶ ὑποταχτικῶς καὶ τὸ χαμόγελο ἔκλασε στὴν ἀκρὴ τῶν χειλιῶν τῆς καὶ τὸ κορμὶ τῆς ἔρχιτε πάλι νὰ τρεμοσδῆναι. Τὰ προσκεφάλικ ἀπάνω στὸ κρεβάτι εἶτανε βαριά, σὰν πρᾶματα πού πεθάνανε. Ἡ κάμερα τῆς φάνηκε μεγάλη ἀπόψε, ἀπέραντη, ἐρμη. Κοντοστάθηκε πάλι, ἀκούμπησε στὴ ράχι τοῦ καναπέ, ἔβλεπε τὰ χεῖρ τῆς ἀπάνω στὰ μάτια γιὰ νὰ μὴ βλέπει, καὶ τὰ χέρια τῆς τρέμανε καὶ πέσανε πάλι σὰ σπασμένα κλαδιά.

Σάλεψε. Πῆγε πρὸς τὸ παράθυρον καὶ ἤθελε νὰ τὸ ἀνοίξει. Ἦνα ἔβλεπε τὰ σπῆτια ἀπέναντι πού κατοικούνε ἀνθρωποί, θὰ ἡσύχαζε. Καὶ τὴν ὥρα πού ἀνασῆκωνε τὰ χέρια νὰ τὸ ἀνοίξει, ἐνοῖωσε ἀποπίσω τῆς πῶς ὁ Ὁρέστης—τὴν κῆταζε καὶ αὐτὴ σώπαζε πάλι καὶ ἔσφυσε.

(Ἀκολουθεῖ)

Είν' ή πρώτη φορά που σε είδα
να σου βάνουν τὸ γκέμι στὸ στόμα,
να σου τρίβουν καλὰ τὴν κασίδα
καὶ τὴ μάθη σου χάμω στ χῶμα.
Καὶ ζήτω τὸ Σύνταγμα!

ΨΗΦΙΣΕ καὶ μὴ ἀρεύνῃ. Νά, σὲ τί ξανάγκασε ὁ
Στρ. Σύνδεσμος τὴ Βουλὴ. Νὰ ψηφίσει χωρὶς νὰ συζητήῃ,
χωρὶς νὰ νοιώγει στὸ στόμα τῆς, χωρὶς νὰ λογαριάζει καὶ
νὰ σκοπεύεται τί ψηφίζει. Καὶ πάλι, Ζήτω τὸ Σύνταγμα!

Μίλησε ὁ Δραγούμης, μίλησε ὁ Κουμουνοῦρος, εἶπαν
καὶ οἱ δύο παληκαρίσια τὴ γνώμη τους γιὰ τὸ Πριγκηπι-
κὸ ζήτημα, μὰ σὲ τί! Δὲν μπορεῖτε νὰ χεστε γνώμη, μὰ
κι ἂν ἔχετε, δὲ σὰς δίνουμε τὸ δικαίωμα νὰ τὴν πείτε.
Σὰς πετοῦμε δὲω καὶ τὴν κλείνομε τὴ Βουλὴ.

Ἐπανάστασι, ἔχουμε; Δὲ βοριέστε. Τίποτα δὲν ἔχουμε.
Οὔτε ἔπανάστασι, οὔτε Σύνταγμα, οὔτε Βασιλιά, οὔτε
Ζορμπά, οὔτε τὴν τύφλα στὰ μάτια μας. Ἐχουμε ἀπ' ἄλλα
καὶ τίποτε, γιὰτὶ δὲν ἔχουμε τίποτε ὀρισμένο καὶ μελετη-
μένο μέσα στὸ μυαλό μας. Κουλουδάχα καὶ τὸ μυαλό
μας καὶ ἡ κατάστασι.

Κι ἀπόδειξη τὰ ἐκπαιδευτικὰ νομοσχέδια. Καταργήσα-
με τὰ Ἑλληνικὰ σχολιά. Φοιτάσαμε Γυμνάσια καὶ Λύκεια.
Μὲ πέντε τάξεις τὸ ἓνα, μ' ἑπτὰ τὸ ἄλλο. Τὸ ἴδιο θάτανε
κι ἂν τὰ κάναμε μὲ δέκα τάξεις κι ἂν τὰ κάναμε μὲ δύο,
μὰ κι ἀφίσαμε τὴν ψυχὴ, τὴν οὐσίαν, τὸ πρωτοκώταρο
ἀνεγγίχτο. Σκαρώνομε ἄθροιστο μὲ γερὰ ποδάρι καὶ
μὲ ἀδειανὸ καύκαλο. Τὰ ποδάρια κι ὄχι τὸ μυαλό. Νά, ἡ
μοναχὴ φροντίδα μας καὶ νὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ ξαναγεννη-
μοῦ μας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ μελετημένο καὶ σωτικὸ παρουσιάζει
σήμερα ὁ Ἰδας μὲ τὴν «Προκήρυξή» του. Μὰ ὁ Ἰδας δὲν
εἶναι οὔτε Ζορμπάς, οὔτε Παπαφώτης, οὔτε βουλευτὴς κἀν.
Εἶναι Ἰδας. Εἶναι δηλ. ἓνας ἀπὸ τοὺς πέντε δέκα διαλε-
χτοὺς ποὺ εἴναι σήμερα ἡ Φυλὴ μας καὶ ποὺ δὲ θὰν τοὺς
ἀγκαλιάσει ποτέ, δὲ θὰν τοὺς κάνει ποτέ ἀρχηγούς της
καὶ γι αὐτὸ ποτέ δὲ θὰ σωθεῖ. Δείχνει, κηρύττει, εὐαγγε-
λίζεται ὁ Ἰδας μὲ καινούργια ζωή, μὰ ἀπὸ κανένα δὲ
θάκουσεῖ, γιὰτὶ κανένας (τί νὰν τὸ κρύφουμε;) δὲν ἔχει
δρεξὴ νὰ μπεῖ εἰς καινούργια ζωή. Ὅλοι στρέγουμε τὴ σα-
πίλα μας κι ὄλοι μόνο τὰ μικροσυφέροντά μας λογαριάζ-
ζουμε. Ὅλοι, μὰ ὄλοι.

ΚΑΛΑ τοὺς τόπε κι ὁ Ράλλης:
« Τὰ παράπονά σας νὰ πᾶτε νὰν τὰ πῆτε στὸ πεδίο
τοῦ Ἄρεος! » Μάλιστα, κύριοι καπνέμποροι καὶ ποτοποιοὶ
(Θέ μου, λέξτε!) καὶ λοιποὶ κολοκυθάδες. Γκαρίζετε εὐὰ
συλλαλητήρια γι' ἀνάρθρωσι, γιὰ στρατόσι, γιὰ μεγαλειὰ
τῆς δόλις; Πατρίς, καὶ μάλιστα σὰς ἀγγίξαμε στὴ σακούλα,
βλάτα τις φωνὲς καὶ γριλιζετε εὐὰ χοῖροι.

Σωτήρας τοῦ λαοῦ καὶ ἡ ἀφεντιά σου, κ. Παπαφώτη.
Δυὸ δραχμὲς φόρο ἡ Κυβέρνησι στὸν καπνὸ, ἄλλες δυὸ
δραχμὲς φόρο ἡ ἀφεντιά σου στὴν κατανώλησι. Πακετάκια
τσιγαρέτα ποὺ εἶναι 35 λεπτά, μὰς τὰ πουλάτε σήμερα 40.
Στὰ πέντε δράχμα μὲ πεντάρα φόρο, στὴν ὁκτὰ ἡ δρ. Κι
ἀπ' αὐτίς, μόνο τίς 2 παίρνει ἡ Κυβέρνησι.

Δὲν πᾶτε νὰ κουρεῖστε. Ἀλιτῆροισι! Κ' ἔπειτα ἔχουν
ἄδικα οἱ σοσιαλιστὰδες ποὺ φωνάζουν πὼς δὲ αὐτὰ γίνον-
ται σήμερα γιὰ νὰ βγῆι κερδισμένη ἡ ἀκρατοῦσα τάξις»
ποὺ ξεμεταλλεύεται ἀχρεῖα καὶ ἄτιμα τὸν ἡλίθιο λαό.

ΦΙΛΟΣ μας σοσιαλιστὴς μὰς ἔστειλε τὸ ἐκόλουθο ἄρ-
θρο, ποὺ τὸ δημοσιεύομε δῶ μ' εὐχαρίστησι:

Ὁ Καθηγητὴς στὸ λαϊκὸ Πανεπιστήμιον τῆς Βαρκελώ-
νας Φερρέρο καταδικάστηκε εὐὰ θάνατο καὶ ντουφεκίστηκε
ἐδῶ καὶ λίγες μέρες, γιὰτὶ δίδασκε τίς ἰδέας τῆς λαϊκῆς
λευτεριάς καὶ τοῦ σοσιαλισμοῦ στὴ νεολαίαν καὶ στὸ λαὸ τῆς
Ισπανίας, καὶ μάλιστα τώρα στὸν καιρὸ τοῦ πολέμου μὲ
τὸ Μαρρόκο, ποὺ ἔλαβε εἶχε σηκωθεί ἐναντίον τῆς στρατο-
λογίας.

Ἡ ἄτιμη αὐτὴ πράξι τῆς Ἰσπανίας θεωρήθηκε ἀπὸ
ἄλλους τοὺς λαοὺς εὐὰ μὲν πρωτόκουστη κι ἀγριώτατη κα-
ταπίησι τῆς λευτεριάς τῶν ἰδεῶν, καὶ δὲν ἔμεινε μεγάλο
κέντρο τοῦ κόσμου ποὺ νὰ μὴ διαμαρτυρηθεῖ μὲ ἀπεργίας,
μὲ συλλαλητήρια καὶ μὲ διάφορα ψηφίσματα.

Δείχτηκε στὴν περίστασι, αὐτὴ καθαρά καὶ ἔραστρα
πόσο προχωρεῖ στὰ τελευταία χρόνια ἡ ἰδέα τοῦ σοσιαλι-

ΜΕ ΜΑΝ ΔΡΑΧΜΗΝ ΚΕΡΔΟΣ 100.000 ! ΛΑΧΕΩΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκαστον γραμματίον ἰσχύνον διὰ τὴν κλήρωσιν 25 Ὀκτωβρίου
1909 τιμᾶται ἀντὶ μᾶς δραχμῆς.

ΚΕΡΔΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΚΛΗΡΩΣΕΩΣ :

ΜΕΓ ΚΕΡΔΟΣ	ἓκ δραχ.	100,000
1 Κέρδος	»	25,000
1 Κέρδος	»	10,000
3 Κέρδη	»	5,000
5 Κέρδη	»	1,000
118 Κέρδη	»	100
557 Κέρδη	»	50
1000 ἐν ὄλω κέρδη ἀξίας δραχμῶν.....		225,000

Γραμματία πωλοῦνται. Εἰς τὰ δημόσια ταμεία καὶ λοιπὰς δημοσίας ἀρχάς, εἰς τὰς Τραπεζάς, εἰς τοὺς σταθ-
μάρχας καὶ στασιάρχας τῶν σιδηροδρόμων, τοὺς διαχειριστὰς τῶν μονοπωλίων καὶ τὰ πρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων.
δραχ. μίαν ἕκαστον γραμματίον, ἰσχύον διὰ μίαν ἐκ τῶν τριῶν τελευταίων κληρώσεων.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν
Ἀρχαιοτήτων, ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν εἰς Ἀθήνας.

Ὁ διευθύνων τμηματάρχης
Γ. ΚΟΦΙΝΑΣ

σοῦ εἰς πολιτισμένες χώρες τοῦ κόσμου, καὶ πόση δό-
νημη μποροῦν νὰ διαθέσουν οἱ διάφοροι ἐργατικοὶ καὶ λαϊ-
κοὶ τύνδεσμοι.

Ὅλοι οἱ ἀγωνίζονται τὸν εὐγενεὶς ἀγῶνα τῆς Ἰδέας
καὶ τῆς Ἀλήθειας, εἶδανε μὲ ἀνακούφιση καὶ μὲ χαρὰ τὴν
παγκόσμιαν αὐτὴ διαμαρτυρίαν, γιὰ τὸ θάνατο τοῦ Μεγά-
λου μάρτυρα τῆς λευτεριάς τοῦ λαοῦ Φερρέρο, καὶ πᾶσαν
καινούργια δύναμη γιὰ τὴν ἐξακολούτησι τοῦ ἀγῶνα του.

Αὐτὸ ἴσα ἴσα δὲν μπορέσανε νὰ νοιώσουνε οἱ σημερινοὶ
Μοναρχικοὶ κυβερνητῆς τῆς Ἰσπανίας, καὶ χαλάσανε τὸν
καθηγητὴ Φερρέρο, ἐλπίζοντας πὼς κάθε ἐμπόδιο γιὰ τὴν
χωρὶς κόπο ἐκμετάλλευσιν τοῦ λαοῦ ἀπὸ μέρους τους, θὰ ἔ-
φρουγε ἀπὸ τὴ μίση.

Μιὰ τέτοια ὁμῶς ἀφέλεια δὲν εἶναι καὶ πρωτόκουστο
πράγμα στὴν ἱστορίαν τῶν Κρατῶν ποὺ κυβερνοῦνται ἀπὸ τὸν
κλήρο καὶ τὴν ἀριστοκρατίαν.

ΕΝΑ δάκρι πόνου κι ἀγάπης στὸ νιόσκαρτο τάφο τοῦ
Πέτρου Ζητουναῖτη. Ἐργάτης κι αὐτὸς τῆς πέννας δια-
λεχτός, εἶχε κατὶ μίση του μὰ δὲν πρόφταξε νὰν τὸ δεί-
ξει. Γιὰτὶ δούλευε γιὰ τὸ ψωμί του, δηλ. δούλευε γιὰ νὰ
στεριώσει ξένη δουλιὰ, καὶ κατασπατάλησε τὰ καλύτερα
χρόνια τῆς ζωῆς του, ποὺ μποροῦσε νὰ δημιουργήσῃ εἰς αὐ-
τὸς μιὰ θέση εὐὰ νεοελληνικὰ γράμματα, γυρίζοντας σάν
τὴν ἄδικη κατάρα δῶ κ' ἐκεῖ καὶ προσηλυτίζοντας συντρο-
μητάδες εὐὰ «Παναθηναίαν».

Ὁ ἄμοιρος ὁ Πέτρος. Πιὸ πολὺ μὰς φαρμακώνει ἡ θύ-
μησις τῆς τραγικῆς του ζωῆς, ἀπὸ τὸν ξαφνικὸ του θάνατο.

Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Θυμίζομε καὶ πάλι τὴν δήλωσι ποὺ κάμαμε στὸ
περασμένο φύλλο εὐὰ σῶσαι μὰς καθυστεροῦνε τὴ συντρομῆ
τους. Σὰ δὲ μὰς τὴν στείλουν ἴσασιν τέλος τοῦ Ὀκτώβρη,
θὰ πάθουν πιὰ νὰ λαβαίνουν τὸ φύλλο. Τοὺς τὸ ξαναλέμε
γιὰ νὰ λείψουν ὕστερα τὰ παράπονα.

— Ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Χαλασμένου σπιτιοῦ» σχολιά-
ζοντας στὴν «Πατρίδα» τῆς περασμένης Κερικῆς τὸ τηλε-
γράφημα τοῦ κ. Βαρδαρέσου λέει πὼς δὲν τὸ ξέρει κἀν τ'
ὁμῶνυμο καὶ δημοῦσι μὲ τὸ δράμα του ποίημα τοῦ Λάμ-
πρου Ἀστέρι. Μπορεῖ μὰ θὰ ξέρει ὁμῶς καὶ τὸ ἀγνοῖα
νόμων... καὶ καιμένων δὲν ἐπιτρέπεται!

— Οἱ ποτοποιοὶ (ἀνάθεμά σε, δάσκαλε, ποὺ τοὺς βί-
φτισες ἔτσι!) φοβερίζουν πὼς ἂν ψηφιστεῖ ὁ καινούργιος φό-
ρος εὐὰ πιὰ θὰ κλείσουν τὰ μαγαζιά τους καὶ θὰ παρα-
δώσουν τὰ κλειδιά στὴν Κυβέρνησι. Νὰν τὰ κάνει τί; Μή-
πως νὰν τὰ χύσει καὶ νὰ κατασκευάσει μὲ δαῦτα κανόνια,
ποὺ ζητάγαμε ὄλοι στὸ μεγάλο συλλαλητήριον;

— Ἡ «Πενταγιάτισσι» τοῦ Νιρβάνα, τυπωμένη εἰς
βιβλίον, πουλιέται στὸ γραφεῖο μὰς μὲ μίαν δραχμὴν.

— Ἄ δούλευε πᾶντο εὐὰ μελετημένο καὶ γενικὸ πρό-
γραμμα ἡ Βουλὴ δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ φροντίσει καὶ γιὰ
τὴν ἀνεματικὴν ἰδιοκτησίαν ποὺ καταπατιέται ἀδιάντροπα
σήμερα σάν κανένα ἀδίσποτο οἰκόπεδο. Νά, λ. χ. προχτές
παίχτηκε ἡ «Προμάχη» στὸ Δημοτικὸν γιὰ τιμητικὴν, λέει,
κάπιου θεατρίνου κι ὁμῶς ἀρνήθησαν νὰ δώσουνε λεπτὸ
τσακιστὸ εὐὰ μεταφραστὴ: Τί νὰν τοὺς κάνει; Ὁ Νόμος

ποὺ σ' ἀρκάζει ἀπὸ τὸ σβέρκο ἕνα κλέψης μινῆς πεντά-
ρας ψωμί, τοῦ δίνει κάθε δικαίωμα νὰ κλέβει τους κόπους
καὶ τοὺς ἰθῶτες τοῦ ἄλλου. Καὶ στὴ «Νέα Σκηνὴ» παί-
χτηκε ἡ «Ἡρώ καὶ Λέαντρος», μὰ τὰ πεσοῦσά τοῦ μετα-
φραστῆ, τὰ καταχώνισσε ὁ θεατρίωνης. Κι ὁμῶς ὑπάρχει,
θαρρεῖτε, «Σύλλογος Ἡθοποιῶν» καὶ «Σύλλογος Δρ. συγ-
γραφέων» — ποὺ νὰ μὰς ζήσουνε.

— Τὴν πρώτη φορά ὁ «Στρ. Σύνδεσμος» ζήτησε νὰ
μὴ μιλήσουν οἱ βουλευτῆς. Τεῦτη τὴν φορά ζήτησε νὰ
μιλήσουν. Τὸ σοβαρὸ δηλ. ἀπὸ τὸ γελοῖο μὲ τριχὰ τὸ
χωρίζε. Καὶ φοβοῦμασε πὼς ἀρχινησμοὺς νὰ χοροπηδάμε
ὄλοι μὰς πολὺ πᾶντο εὐὰ αὐτὴ τὴν τριχὰ.

— Πᾶνε κ' οἱ τελεφωνήτες! Ὁ κ. Εὐταξίης, ποὺ
εἶναι δῶ Ὑπουργὸς τοῦ Ξαναγεννημοῦ (!), κλείνει μιὰ
πορτοῦλα ποὺ εἶναι ἀνοιχτὴ γιὰ ὅσες γυναῖκες θέλανε νὰ δου-
λέψουνε. Ἡ ξαναγεννημένη Ἑλλάδα, βλέπετε, τὴ γυναῖκα
τὴ θέλει ἀκόμα σκλάβαν τοῦ χειρμιοῦ καὶ τῆς μόδας. Νὰ μὴ
βασκαθεῖ τέτια ξαναγέννησι!

— Ἡ συνέχεις τοῦ ἄρθρου τοῦ κ. Γ. Σκληροῦ στὸ
φύλλο τῆς ἄλλης Κερικῆς.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Ἰξ. Φουσιὰ, τάξι καὶ προφύλαξι δὲ βλάπτουν τὸ
ἐναντίον, ὠφελοῦν. Καρτεροῦμε τώρα νὰ μὰς εἰδοποιήσῃς,
ὅταν γείναι καιρός, πότε καὶ πῶς νὰ σοῦ γράψομε. Δίκιο
ἔχει καὶ γιὰ τὰ «ιερογλυφικά». Νὰ καταργηθοῦν.—κ. Σ.
Μικρ. Εἶναι μερικὸι στίχοι καλοὶ, μὰ ὄχι ὄλοι. Στείλε
μὰς τίποτε καλύτερο.

Ἐκδοτικὴ Ἐταιρεία ὁ «Φοῖβος» — Ἀθήνα

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

— Ὁρκίος τόμος εἰς 80ν ἀπὸ 130 σελίδας, μὲ χάρσιτουρ-
γήματα τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν.
— Εἰκόνες τοῦ ζωγράφου Π. ΡΟΥΜΠΟΥ.—Πρόλογος τοῦ
ἐκδότη.
— Ἑρμηνεῖα λέξεων.—Βιβλιογραφίαν.
Κάθε ἀντίτυπο δραχ. 3. Ἐτυπώθησαν καὶ 100 ἀριθμη-
μένα εἰς χαρτὶ Ὀλλανδίας, καθένα δραχ. 5.
Παραγγελίαι μολὶ μὲ ταχυδρ. ἐπιταγῆς:
Ἐκδοτικὴ Ἐταιρεία ὁ «Φοῖβος»
1 Κλεισθένη, Ἀθήνα
ἢ εὐὰ γραφεῖα τοῦ «ΝΟΥΜΑ», Ζήνωνα 2.

ΑΡΧΥΡΗ ΕΦΓΑΛΙΩΤΗ
ΠΑΛΙΟΙ ΣΚΟΠΟΙ
ΠΟΥΛΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ ΔΡ. 2
ΚΑΙ ΔΡ. 2 1/2 ΓΙΑ ΤΟ ΒΕΩΤΕΡΙΚΟ